

***MiljøPunkt Nørrebro
Årsplan for 2013***

Indledning	s. 2
1. Strategiske overvejelser og arbejdsmetoder	s. 3
2. Indsatsområder og Målsætninger for 2013	s. 6
MiljøPunkt Nørrebro har efter aftale med Nørrebro Lokaludvalg udpeget følgende indsatsområder for 2013:	
• A. Byforgrønning, ByOasen	s. 4
• B. Byforgrønning, Lokal Afledning af regnvand	s. 5
• C. Affald, Affaldssortering	s. 6
• D. Byforgrønning, Ladegårdsåen	s. 7
• E. Trafik, Cykelfremmere	s. 8
3. Organisation	s.11
4. Driftsbudget for 2013	s.12
5. Aktivitetsbudget for 2013	s.13

Indledning

Københavns Kommunes Klimaplan vil sætte sit præg på Agenda 21 arbejdet det kommende år. Der er ingen tvivl om at klimaet bliver mere centralt i vores arbejde, selv om stort set alle nedprioriterer dette. Vi vil sætte mere fokus på, hvor meget vores arbejde reducere CO₂ forbruget.

Nørrebro rykker - med miljøet!

Årsplanen bygger på det grundige arbejde med de foregående års planer og dialog mellem Nørrebro lokaludvalg (NLU) og MiljøPunkt Nørrebro (MP). Indholdet af aftalerne beror på aftaler mellem MP og NLU og skal danne baggrund for NLU's godkendelse af den årlig driftsstøtte til MP.

Vores målgruppe er de aktive borgere og aktører på Nørrebro, samt de borgere, der i lang tid, med interesse, har set de mange miljøprojekter skyde frem. Denne årsplan bygger på dialoger og diskussioner med borgerne på Nørrebro.

Årsplanens opbygning

Vi følger anbefalinger til udformning af hhv. årsplaner, budget, årsberetninger og regnskaber, således at kravene til økonomistyringen i forhold til kommunale midler bliver efterlevet.

Årsplanen danner struktur for afrapportering og derfor rummer den en oversigt over de resultater vi ønsker at opnåede på det lokale miljøarbejde og dokumentere anvendelsen af NLU's driftsstøtte, også til konkrete miljøaktiviteter og opnåede resultater. Herudover samarbejder NP og NLU om en række konkrete projekter

Planen er inddelt i 5 Indsatsområder, der fungerer som en gennemgående struktur for MP's arbejde. De første 3 indsatsområder søges der særskilt til i NLU's Puljemidler og andre fonde + samarbejdsparter. De 2 sidste indsatsområder indgår som aktiviteter og afholdes af driftsbudgettet, lige som den administrative drift af MP.

- Byforgrønning, ByOasen
- Byforgrønning, Lokal Afledning af Regnvand
- Affald, Affaldssortering
- Byforgrønning, Ladegårdsåen
- Trafik, Cykelfremmere

Alle indsatsområderne er opdelt i projekter, med en projektperiode fra 1.1.2013 til 31.12.2013.

Under læsningen er det vigtigt at holde sig for øje at arbejdet med de 5 indsatsområder er på forskellige trin i processen og derfor præsenteres lidt forskelligt. Som udgangspunkt har hvert Indsatsområder dog følgende disponering:

- Vision for arbejdsområdet
- Status for området, herunder samarbejdspartnere
- Arbejdsprogram, operative mål
- Succeskriterier 2013 - 14

Vi betragter årsplanen/ den lokale agenda 21 plan som en »organisk« plan, der løbende revideres og videreudvikles gennem perioden. Du kan følge med i implementeringen af planen på www.norrebro.nu og komme med kommentarer på debat@norrebro.nu

God læselyst!

1. Strategiske overvejelser og arbejdsmetoder

Nørrebro med 74.129 indbyggere er scene for et virvar af projekter, foreninger og organisationer – en bydel, som er fantastisk til at sætte fokus på aktuelle problemstillinger. Ikke mange bydele sætter sit præg på Københavns udvikling som Nørrebro. Inden for miljøarbejdet har en række lokale aktører været med til at sætte Nørrebro i centrum som et sted, der har været, og fortsat skal være, en dynamo for udviklingen i København.

MiljøPunkt Nørrebro's rolle

MiljøPunkt Nørrebro skal indfange, systematisere, koordinere og ikke mindst fastholde energien i miljøarbejdet. MP skal være med til at sikre en fælles platform for den alsidige faglige viden og de brede erfaringer, der findes i bydelen, og hermed sikre at der opnås synergieffekter og at erfaringerne fastholdes i bydelen. MP udfylder en række forskellige roller i bydelens miljøarbejde som f.eks. formidler, inspirator, igangsætter, brobygger, netværksskaber, koordinator, frontløber og Borgernes advokat. MP har sin styrke som uafhængig aktør, med en stor kontaktflade, på tværs af politiske organer, administrative funktioner og befolkningsgrupper.

Vision

MiljøPunkt Nørrebro vil fremme en bæredygtig udvikling på Nørrebro med mindre forurening, flere grønne omgivelser og mindre ressourceforbrug. Nørrebro skal være foregangsbydel for bæredygtig storby i Europa. Mp's overordnede arbejdsmetoder kan opdeles i tre hovedmålsætninger:

- Støtte, udvikle og fastholde helhedsorienterede miljøprojekter i et tæt samarbejde med andre.
- Skabe lokal dialog om og rejse væsentlige og nye miljøspørgsmål herunder kommunens miljøpolitik
- Dokumentere, synliggøre og kommunikere resultater og processer udadtil.

Lokal forankring

Et grundlæggende udgangspunkt for MPs arbejde er at inddrage bydelens borgere og eksisterende netværk. Således er det ikke hensigten, at MP skal udføre bæredygtige projekter for borgerne, men snarere at MP skal indgå i et tæt samarbejde med bydelens borgere og aktører, så begge parter føler et ansvar for at fremme en bæredygtig udvikling.

Borgernes ønsker til lokal MiljøPunkt Nørrebro

MP lavede en mindre spørgeskemaundersøgelse, 51 % af de adspurgte borgere fremhævede information om miljørigtig levevis, mens hele 88% mente, at hjælp til at udføre konkrete miljøforbedringer i bydelen var vigtigt. Således at f.eks. et regnvandsprojekt ikke kun bliver en teknisk løsning, der skal aflaste afløbssystemet og spare på vandet, men samtidig bliver et projekt med sociale og kulturelle dimensioner, der kan rumme kunst, sanseoplevelser og sundhed. MP daglige tilbud om 'åbent hus rådgivning' til borgerne. MP holder åbent dagligt og tilbyder udover rådgivning bl.a. enkelte arbejdspladser til borgere og frivillige, der ønsker at igangsætte miljøprojekter.

Dialog, formidling og synliggørelse

Dialog og formidling af MP aktiviteter foregår på MP hjemmeside www.Nørrebro.nu, mailinglisten Agenda dialog og via lokale medier Artikler og annoncer for løbende aktiviteter i lokalpressen. Hjemmesiden fremmer formidling af MPs aktiviteter, som på denne måde bliver systematiseret og løbende opdateret. Orientering fra MiljøPunkt Nørrebro bliver udsendt 11 gange årligt. Der udover udsendes næsten daglig miljø/klima/agenda21/informationer til agenda_21_dialog@grouppcare.dk til mere en 200 Nørrebroer.

Fremme af nye og eksisterende netværk

MiljøPunkt Nørrebro er baseret på en bred opbakning fra Nørrebro Lokaludvalg, boligforeninger, miljøforeninger, indvandernetværk, erhvervsliv, sociale og kulturelle institutioner og skoler, hvilket er fundamentet for at sikre et godt og tæt samarbejde. MP har et godt samarbejde med NLU, vi deltager i udvalgs møder og underudvalg efter behov, Bydelen har tradition for at arbejde på tværs af traditionelle faggrænser. MP vil desuden arbejde på løbende at inddrage nye samarbejdspartnere. MP ønsker at skabe synlighed ved deltagelse på festivaler og lignende arrangementer. Ønsket er at komme i dialog med så mange interessegrupper som muligt omkring klima og miljøspørgsmål, samt virke formildende omkring miljø- og klimaarbejde lokalt på Nørrebro.

Succeskriterier 2013 – 14

- Nørrebro daglige tilbud om 'åbent hus rådgivning' til borgerne,
- Arbejdspladser til borgere og frivillige, der ønsker at igangsætte miljøprojekter, min 1 projekt.
- Nørrebro Delecycel/ MiljøPunkt Nørrebro ladcykler udlånes til borgere 250 gange
- Alle MP indsatsområder skal kunne findes i Nørrebro Bladet, min. 10. gange, national min. 2. gange
- Deltage i: Københavns Kommunes Miljøfestival, i Guldbergsgade, Festen i Haraldsgade, mv.

Indsatsområde: A – Byforgrønning - ByOasen

Projektets gennemførelse forudsætter yderligere støtte fra Nørrebro Lokaludvalg - puljemidler på 177.000 kr. og maksimal synergi effekt med støtte fra andre fonde på yderligere ca. 800.000 kr. hvoraf vi pt. har tilsagn på 220.000 kr.

Vision for arbejdsområdet

Vi arbejder for at Nørrebro bliver en grønnere bydel til gavn for naturen, klimaet og borgerne. I en tid, hvor den frie natur har trange kår på landet, er byernes grønne elementer vigtige for både CO₂-opsamling og beskyttelse af biologisk mangfoldighed. Forskning viser, at tæt kontakt til naturen har væsentlig betydning for folkesundheden. Det er derfor vigtigt med natur i byerne, da halvdelen af jordens befolkning bor i byer. De grønne omgivelser er borgernes fri rum, hvor man skal kunne rekreatere og bevæge sig, og have mulighed for at være social med andre borgere.

Status for ByOasen

De Gamles By er ca. 70.000 m² stor, hvoraf ca. 50.000 m² er udendørsareal med veje og grønne områder. Bynatur parken ligger rundt om og mellem en række bygninger, der rummer plejehjem, daginstitutioner, kontorer og fællesfunktioner. ByOasen ligger i den sydlige del af De Gamles By, kaldet Sydpolen. ByOasen består fysisk af 16 kolonihaver med dyrkbar jord, 11 højbede, fem komposteringsmuligheder, tre borde/bænke sæt, en bålplads, et udekøkken, et gyngesæt, en stor indhegning med høns, kaniner, geder og marsvin og et 135 m² opvarmet orangeri.

Målet er at:

- Vise eksempler på bæredygtige økologiske kredsløb midt i storbyen.
- Øge den biologiske mangfoldighed ved hjælp af vegetation og regnvand, med Lokal Afledning af Regnvand, (LAR) der skaber levevilkår for insekter og vilde dyr.
- Skabe et samlingssted for brugerne på tværs af alder, sociale forskelle og etnicitet.
- Demonstrere, at bæredygtig frodighed og mange aktiviteter kan forenes på begrænset plads.
- Afholde arrangementer under temaet: natur, miljø og sundhed

Status 2012:

- 140 årlige natur arrangementer forældre, børn- og unge og beboere i området, over 20.000 besøg
- Etablering af gedefold med 4 nye geder. Samt etablering af gedehyrdeordning blandt beboere.
- Etablering af voliere med flere slags eksotiske fugle i Orangeriet
- Høstfest med cirkus, musik, skattejagt, æsel og ponyridning, tyrekalve, æblepresning, grillpølser, pandekagebagning, café med kaffe/kage, information og fotoudstilling – over 1.000 besøgende.
- 30% flere medlemmer i ByOasens Venner (fra 232 til 302 medlemmer)
- Projekt Bybi og Møllegade Fritidshjem. Resultat 120 kg honning
- Projekt "Jord under neglene" med bygning af nye højbede og involvering af beboere 60+ udenfor De Gamles By, beboere på plejehjem og skole og daginstitutionsbørn.
- Deltagelse i udviklingen af helhedsplanen for De Gamles By, stor sejr.
- Vedligeholdelse og udvikling af netværk både på Nørrebro, i Danmark og Sverige.
- 6 Rundvisninger
- Studieture til Amager, Botanisk Have, Frederiksberg Haveselskab,

Samarbejdspartner:

MiljøPunkt Nørrebro, sparringspartner, netværk, regnskab og udvikling, Askovgården, samarbejdspartner projekt LandOasen, Nørrebro Lokaludvalg, samarbejdspartner og bidragsyder, Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, Jagtvejsprojektet, samarbejdspartner og bidragsyder, Kvarterfest / Høstfest, Københavns Kommune, Grønne Partnerskaber bidragsyder, Ældres Netværk, samarbejdspuljen bidragsyder, Friluftrådet, tipsmidlerne bidragsyder, Københavns Kommune Fritidsjobsindsatsen

Arbejdsprogram, operative mål

ByOasen arbejder for, at parken bliver mere kendt og brugt af beboerne i det omkringliggende kvarter. Vores sociale vision er, at tilbyde borgere med særligt behov et samlingssted, hvor ressourcer stærke borgere og udsatte grupper kan udvikle netværk og kompetencer gennem meningsfulde aktiviteter. Vi vil i samarbejde med Nørrebro lokaludvalg som bliver tovholder og sikre os at det bliver borgernes ønsker og grønne områder, der bliver det centrale i videreudviklingen af helhedsplanen for De Gamles By.

Succeskriterier 2013 – 14

ByOasen og De Gamles By:

- Levende vandmiljøer i form af regnvand nedslivningsanlæg, søer og vandløb i De Gamles By.
- Der er kommet ko med kalv i sommerhalvåret.
- Køkkenhaver hvori planter og dyr indgår i naturens kredsløb
- Der er løbende naturvejledning for børn, voksne og gamle.
- Sansehaver og naturoplevelsessti gerne i samarbejde med kraftcenteret med vægt på rekreation
- Naturværksted, udeskole og inspirationscenter i samarbejde med områdets institutioner.
- 140 natur- miljø og sundhedsarrangementer for områdets beboere på tværs af alder og etnicitet.
- Der er minimum 2.000 årlig deltagere i ByOasens arrangementer.
- Medlemstallet i ByOasens venner er minimum 350 ved udgangen af 2013.
- Landoasen er etableret og giver et overskud i samarbejde med Askovgården.
- Der er etableret partnerskaber som har stabiliseret økonomien i ByOasen.
- ByOasen er nu en socialøkonomisk virksomhed, der muliggør en løsrivelse fra MP.

Indsatsområde: B - Byforgroening / Lokal Afledning af Regnvand, LAR

Projektets gennemførelse forudsætter yderligere støtte fra Nørrebro Lokaludvalg - puljemidler på 111.500 kr. og maksimal synergi effekt med støtte fra andre fonde på yderligere ca. 200.000 kr. hvoraf vi pt. ingen tilsagn har.

Vision for arbejdsområdet

Visionen er et Nørrebro hvor ressourceforbruget er minimalt. Hvor ressourcebesparelser og energieffektive løsninger, som en naturlig ting indtænkes i bydelens projekter og initiativer. At alt nybyggeri er passivhuse med grønne tage, regnvandsopsamling og genbrug af regnvand til f.eks. toiletskyl eller fællesvaskeri, energiruder, høj isolering mv. og genbrug af gråt spildevand. At Nørrebro bliver Københavns mest energirigtigt 'oplyste' bydel, hvor alle borgere, boligforeninger og forretninger sparer CO₂ og bliver anerkendt for deres store indsats for at spare på ressourcerne og opfylder klimamålene, så det bidrager til en retfærdig fordeling af ressourcerne på hele jorden. Et Nørrebro hvor alle borgere køber miljørigtig el og boligforeninger og institutioner har solceller på taget. Vi vil gerne være CO₂ neutrale

Status for området, herunder samarbejdspartnere

MiljøPunkt Nørrebro har lavet en vision for en gade- og kvarters løsning af regnvand og grøn korridor i Sjællandsgade, samt påbegyndt oplysningsarbejde overfor beboere og ejendomme på Nørrebro, en vision for Ågaden Ladegårdsåen og at der bliver afsat midler til projekter med LAR Løsninger i De Gamles By.

Arbejdsprogram, operative mål

I 2013-14 vil MP fortsætte arbejde med aktivt at støtte etablering af regnvandsanlæg i gårde og andre steder på Nørrebro. Specielt bæredygtige gade- og kvarters løsninger. Dette vil kræve at der samtænkes på tværs af traditionelle forvaltningsområder. Udfordringen fra de stigende mængder regnvand vil kræve at der udover etablering af genbrug af regnvand i de enkelte gårde skabes muligheder for at udnytte regnvand kollektivt i gade- og kvarters løsninger, som en ressource for et grønnere Nørrebro.

Der skal arbejdes på at skabe et dynamisk kreativt laboratorium for klimatilpasning i tætte urbane områder, da hovedparten af LAR løsninger forudsætter store åbne arealer til at optage de stigende regnmængder. De allerede etablerede kontakter til videns institutioner skal udbygget og nye etableres. MP har allerede etableret kontakter til beboere og ejendomme og dette arbejde skal udbygget, så det på længere sigt bliver muligt at skabe blå løsninger for grønne løsninger på gade- og kvarters niveau.

Succeskriterier 2013 – 14

- Arbejde for at Nørrebro får et decentralt LAR center
- Aktivt hjælpe borgeren med at lave LAR-løsninger, 3 steder på Nørrebro.
- Fortsat udbygning af netværk og samarbejdsrelationer med videns institutioner og lokale grupperinger.
- Etablering af LAR-løsning, helst med genbrug af regnvand til toiletskyl eller fællesvaskeri.
- Afholde mini konference om LAR- løsninger i Urbane områder.

Indsatsområde: C – Affald – Affaldssortering

Projektets gennemførelse forudsætter yderligere støtte fra Nørrebro Lokaludvalg - puljemidler på 111.500 kr. og maksimal synergi effekt med støtte fra Københavns kommune på yderligere ca. 600.000 kr.

Vision for arbejdsområdet

Et Nørrebro uden skrald i gaderne! Et Nørrebro hvor alle har mulighed for affaldssortering og genbruget stiger til over 50 %, mens affaldsmængden falder. Et Nørrebro hvor affaldssortering ikke alene hører baggårdene til, men foregår i smarte affaldsbeholdere på gader og pladser. Et Nørrebro, hvor der er økonomisk incitament til at sortere affald, således at den enkelte belønnes for at gøre noget godt for miljøet. Nørrebro skal fortsat være Københavns førende bydel inden for affaldssortering og gå foran med erfaringsindsamling og udvikling af nye løsninger i samarbejde med borgerne, gårdmændene og de andre aktører på affaldsområdet.

Status for området, herunder samarbejdspartnere

Afskaffelsen af det økonomiske incitament struktur, i Københavns Kommune fra januar 2011 har relation til den nationale affaldsbekendtgørelse. MP arbejder aktivt for at genindføre økonomisk incitament for affaldssortering. Vi arbejder med at styrke og udbygning af netværk omkring affaldssortering, specielt på ydre Nørrebro- I november 2012 etableres affaldssortering efter Nørrebro affaldsmodel i Lersøgård. Nærgenbrugsstationen i Den Grønne Trekant er åbnet september 2012. og vi arbejder med at finde Nærgenbrugsstationen pladser i Mimergade og Lundtoftegade området med henblik på implementering i 2013 - 14.

Der er endvidere et stort netværk af interessenter fra bl.a. DTU, Danmarks Designskole, Københavns Kommune, forbrændingsanlæggene og private virksomheder, som indgår i udviklingen af Smart Miljøstationen. Den først vil blive etableret i Wesselsgade i januar 2013. Der er givet byggetilladelse og der er opstartet konkret borgerdialog med de kommende brugere.

Arbejdsprogram 2013 - 14

Smart Miljøstationen – skal etableres og videreudvikles. Udviklingsprocessen skal bruges til at sætte fokus på affaldssortering på Nørrebro og i medierne generelt. Smart Miljøstationer i gaderne, skal signalere at sorteret affald er en vigtig ressource. Smart Miljøstationer med indkast til: glas, papir, pap, hård plast, metal, batterier og restaffald. Gaderne vil være et tydeligt vidnesbyrd om at på Nørrebro, tager vi miljøet alvorligt. Samtidig vil indkastene kunne udformes som arkitektonisk innovativ gadekunst, der er med til at berige byens rum. Der ville være gode muligheder for at arbejde med adfærd og affaldssortering samtidigt med udformningen af Smart Miljøstationen.

Affaldsnetværk – styrkelse og udbygning af netværk omkring affaldssortering. Al erfaring viser, at gårdmænd og ildsjæle, der interesserer sig for genanvendelse er et vigtigt omdrejningspunkt for at få kildesorteringen til at virke i praksis. Derfor ønsker MP via netværksskabelse, at styrke og ruste bl.a. gårdmændene til at være gode ambassadører for sortering. Udbygning af netværket på ydre Nørrebro vil være første skridt.

MP ønsker etablering af yderligere 2 nærgenbrugsstationer i Mimergade og Lundtoftegade området.

MP vil arbejde for genindførelse af økonomisk incitament til at sortere, dels ved at gå i dialog med politikerne nationalt og kommunalt, og dels ved at udføre en række affaldsforsøg i samarbejde med Københavns Kommunes Teknik- og Miljøforvaltning.

MiljøPunkt Nørrebro vil støtte affaldssorteringen til festivaler og andre arrangementer, mod betaling. Det skal være let for arrangørerne at få stillet materiel til sortering til rådighed fra kommunen, hvilket vi vil arbejde for politisk. Praktisk vil vi støtte etableringen af midlertidige nærgenbrugsstationer eller pantordninger for f.eks. plastikkrus.

Succeskriterier 2013-14

- Smart miljøstationen, etableres i Wesselsgade.
- Smart miljøstationen, opsættes minimum 2 andre steder i København.
- Etablering af nærgenbrugsstation i Mimergade og eller Lundtoftegade området
- Genindfører det økonomiske incitament til affaldssortering i Københavns Kommune.
- Affaldsnetværk, mindst 10 gårdmænd på Ydre Nørrebro.
- Etablering af affaldssortering i 3 gårde efter Nørrebro affaldsmodel. (Udbygning af Kbh. modellen)
- Understøttelse Københavns Kommunes implementering af: Metal, Hård plast og Små elektronik.
- Affaldssortering på festival, materiel til sortering til rådighed af kommunen, MP etableret sortering ved lokale arrangementer mod betaling.

Indsatsområde D – Byforgrønning - Ladegårdsåen

Vision for arbejdsområdet

Ladegårdsåen skal åbnes og der skal skabes væsentlige grønne rekreative byrum omkring. Håndtering af skybrud og LAR skal integreres i projektet, så borgerne får mulighed for at deltage i bæredygtige og lokale løsninger af byens udfordringer. Ladegårdsåen er en å, der løber fra Bispeengbuen under Ågade og Åboulevard og munder ud i Peblinge Sø. Den er ukendt for de fleste, da den fra 1897 til 1962 blev lagt i rør.

Status for området, herunder samarbejdspartnere

Arbejdet er centreret om Miljøpunkt Nørrebro projektforslag om at åbne Ladegårdsåen i Åboulevard/Ågade og nedgrave biltrafikken.

Kommunen har bevilget projektudvikling af åbning af Ladegårdsåen:

“Der afsættes 2,0 mio.kr i anlæg i 2013, 30,1 mio.kr i 2014 og 9,9 mio.kr i 2015 til projektudvikling af skybrudsprojekter, herunder Skt. Annæ Plads, Skt. Kjelds Kvarter, Ladegårdså, Harrestrup Å og Hedebygadekaréen.”

Miljøpunkt Nørrebro er i dialog med kommunen og vil blive kontaktet i forbindelse med konkretisering af arbejdsområdet.

Nørrebro Lokaludvalg har indskrevet Åboulevard-projektet i Bydelsplanen. Miljøpunkt Nørrebro har indgået et samarbejde med Danmarks Naturfredningsforening, der støtter projektet.

Miljøpunkt Nørrebro er kommet bredt ud i medier med projektforslaget. Vi har etableret hjemmesiden ladegaardsaaen.dk, der har 35.000 besøgende hvoraf 6.300 har underskrevet en støtteerklæring til projektet. Halvdelen af underskrifterne er fra nørrebroborgere. Underskrifterne er overgivet til Borgmester Ayfer Baykal.

Arbejdsprogram, operative mål

Miljøpunkt Nørrebro vil søge indflydelse på en lang række organisationer og institutioner, bla. Trængselskommissionen og kommunen, med følgende strategiske argument:

Skybrudssikring af byen og udvikling af transport-infrastrukturen er to felter, der i de kommende 20 år vil tiltrække store investeringer og ændre Hovedstadens fysiske geografi på afgørende vis.

Integrerede eller parallelle konstruktioner og sammentænkning af områderne har potentiale til (i) at spare borgerne for anlægsgener og anlægsudgifter og (ii) lette aftrykket på miljø og klima fra de store anlægsprojekter.

Ved at få indflydelse på disse afgørende områder, kan vi samtidig arbejde for, at bæredygtige og grønne løsninger medtages.

For at opnå en ambitiøs løsning for Ladegårdsåen er det vigtig, at Miljøpunkt Nørrebro får udbygget et tæt samarbejde med alle Nørrebros beboer-, erhvervs- og trafikgrupper. En egentlig forening kan stiftes på grundlag af mailliste på 6.000 borgere med interesse i Ladegårdsåen.

Miljøpunkt Nørrebro vil sammen med Danmarks Naturfredningsforening og Nørrebro Lokaludvalg arbejde for, at grøn byudvikling bliver et valgkampstema i kommunevalg 13'.

Miljøpunkt Nørrebro vil kvalificere og udvikle projektet ved at vejlede studerende på RUC og CBS. Herudover søger vi indflydelse på byplanlæggermiljøet ved at holde oplæg om byudvikling på KU Life.

Sammen med NLU skal vi søge støtte, til gennemførelsen af nedenstående initiativer.

Succeskriterier 2013 - 14

- En bred og ambitiøs forundersøgelse af åbning af Ladegårdsåen
- Foretræde eller dagsordenspunkt i Trængselskommissionen
- Afholdelse af valgmøde om grøn byudvikling til kommunevalg 13'
- Ansøge minimum en stor fond om projektudvikling, med henblik på senere projektstøtte
- 3 universitetsopgaver skal foreligge

Indsatsområde E – Trafik – Cykel fremmere

Vision for arbejdsområdet

At gøre Nørrebro til en bydel stort set fri for privatbilisme og parkerede biler på gader/ pladser. En bydel hvor alle også børn, gamle og handicappede kan færdes trygt til fods, i kørestol, cykle på brede cykelstier og vores børn kan færdes trygt på vejene. Hvor luften ikke er forurenede af bilos og skadelige partikler. Hvor man se sommerfugle og høre fugle synge, mens man ubesværet fører en samtale på Nørrebrogade Tagensvej, Åboulevarden og Jagtvej. Hvor gader og pladser har levesteder for fugle, smådyr og insekter. Hvor der er skulpturelle klatrestativer på gadehjørnerne i stedet for parkerede biler. Koret sagt bedre trafikforhold for fodgængere og cyklister på Nørrebro

Status for området, herunder samarbejdspartnere

Trafiksituationen på Nørrebro er kaotiske. Bilerne besætter hvad der måtte være af friarealer og fortrænger borgerne fra gader og pladser. De kørende biler belaster borgerne og miljøet med støj og møg, CO₂, partikler NO_x og benzinos. Åboulevarden, Tagensvej og Jagtvej er nogle af de mest forurenede gader i Danmark. Hvilket bevirker at Nørrebroerne lever gennemsnitlig 7 år mindre end det højeste i Københavns kommune. Der er mange parametre, der skal til for at få flere op på cyklerne og nedenfor er det en bred vifte

1. *Nørrebrogade 1. del* er endelig gennemført. Vi understøtter beboer på Nørrebro, der syntes det er en befrielse, at der nu kører det halve antal biler i gaden, 36.000 cyklister og 30.000 buspassagerer. Vi er ved at lave evaluering af den først del, skal være færdig ved årsskiftet. Den ydre del af Nørrebrogade har fået genetableret bussluse ved NørrebroHallen og i den endelige omlægning af gaden skal den placeres under højbanen, Der er bevilget penge, Hurra, så hele 2. del kan være færdig i 2015.
2. Der blev ingen *betalingsring* i denne omgang, der er nedstat en trængselskommission der skal komme med tiltag i januar 2013. der kan nedbringe mængden af biler i København. Bilmængden i Københavns kommune er steget mere ca. 20% på 20 år og er i 2011 - 41% og har aldrig været større.
3. *Mimersgade Bussluse* i forbindelse med Nørrebrogade trafikomlægningen er det besluttet at etablere den 5. bussluse på Nørrebro i Mimersgade 2013. Dette vil blive suppleret med Busslusen på Nørrebrogade der placeres under højbanen.
4. *Nyt Byrum i Elmegade*, en del af Nørrebrogade trafikforsøget, gaden er ensrettet mod Nørrebrogade og der er optegnet en modstrøm cykelsti. Desuden er der lavet cykelparkering, læs og aflæs P-pladser, samt ophold i gaden. NLU har prøvet at få lavet forsøg med gågade mellem Birkegade og Nørrebrogade, i først omgang uden hel, der er ikke give bevilling til omlægningen.
5. *Busslusen i Stengade*, den mekaniske bussluse er etableret. Busslusen har været under reparation i over 3. år. Busslusen er nu blevet hærværkssikret og det er besluttet at den skal registrere nummerplader ved hjælp af video og på den måde forhindre at folk køre igennem gade, dette afventer lovliggørelse i folketingen.
6. Der laves 3. nye pladser i *Guldbergsgade*: Guldbergsgade / Møllegade/Sjællandsgade, og 3 små overkørsler og fortovsudvidelser. I Sankt Hans Gade er der lavet modstrømscykelrute mod søerne.
7. Omlægning af *Sankt Hans Torv* vi har taget kontakt til forvaltningen, for at få anlagt den vedtagne nye plads foran Verdenskulturhuset.
8. *Partikelforureningen i København* er over grænseværdierne mange steder. Vi har taget initiativ til at samle nogle berørte borgere, NOAH, Det Økologiske råd, Danmarks Naturfrednings forening, Dansk Cyklist Forbund KBH. Alle i Danmark ved nu at partikler er dødelige. Vi har levet klage til EU ang. NOX'er og fået medhold, men regeringen ønsker ikke at overholde dette. Vi følger op og sender en klage til EU, Så de kan sende en åbningskrivelse til regeringen.
9. *Københavns Delebiler* vi har været aktivt med i arbejdet, men de er nu er en selvstændig organisation og vi er ikke med i driften af foreningerne. Vi støtter op om hvervning af medlemmer og nye projekter der bruger debiler til at frigøre parkeringspladser i København.
10. *Rantzausgade* udlægges som 'strøggade'. Der er lavet 2 indsnævring i gaden men er det nok. Københavns Kommune har registreret den som den farligst gade i København og desværre har der været endnu en ulykke med dødelig udgang.
11. *Stefansgade* er en meget belastet gade hvor der er for meget gennemkørende trafik, med for høj hastighed, samtidig med at det er lokal strøggade. Der er en aktiv borgergruppe vi skal understøtte.
12. *Jagtvej* har for mange gennemkørende trafik, vi skal have for at få stoppet den gennemkørende trafik med en busluse.
13. *Nørrebro Delecykel* mange Nørrebroere har fundet ud af at meget kan transporteres på en af MP´ s 13 ladcykler. Vi bør finde penge og lavet et fremstød over for borgerne og de handlende på Nørrebrogade.
14. *Moving Line* MP støtter gruppen omkring Moving Line med udvikling af projektet. Moving Line dækker det geografiske område mellem Jagtvej ad Struenseegade op til Folkets park og videre til søerne. Der er blevet udarbejdet et visionshæfte, som tager udgangspunkt i de forskellige interessenters visioner og ønsker for området.

Arbejdsprogram, operative mål

Vi indgår i dialog med og deltager i København Kommunens projekter for fredeliggørelse / trafiksanering på Nørrebro, bredere cykelruter, sikre skoleveje mv. Vi skal selv videreudvikle trafikprojekter og være borgerne behjælpelig med at få realiseret deres drømme, om et grønt og bil fredeligt Nørrebro,

For at opnå dette er det vigtigt at MP får udbygget et tæt samarbejde med alle Nørrebros beboer- og trafikgrupper, fx området ved Stefansgade. En væsentlig del af arbejdsprogrammet de kommende år bliver derfor videreudviklingen af kontakten og samarbejdet med borgere, handlende, institutioner, foreninger etc. på Nørrebro og landsplan.

Projekter der vigtige for at Cyklismen bliver fremmet på Nørrebro. MP arbejder meget med trafikområdet. Dette arbejde foregår i dialog med borgere, erhverv og Københavns Kommune. Vi støtter Københavns kommune med tiltag der nedbringer forureningen og støjen. Ligeledes støtter vi aktivt borgere med at sikre at de får den optimale trafiksanering. Dvs. nedbringelse af støj- og luftforureningen mv. og positive tiltag der får folk cykler mere.

1. *Nørrebrogade* der er besluttet, at trafiksanere den ydre del af Nørrebrogade i 2013 – 2015. Vi følger processen politisk og i følgegruppen, samt støtter aktivt op om Københavns Kommunes plan for trafikomlægning af gaden. Vi arbejder aktivt med i følgegruppen mv.
2. Vi følger *trængselskommission* arbejde for at nedbringe mængden af gennemkørende biler
3. *Bussluse i Mimersgade* skal implementeres i 2013. Vi støtter aktivt op om arbejdet og vil arbejde for informationsdelen ved etablering af mekanisk bussluse på Nørrebro. specialet de erfaringer der vil komme i Stengade.
4. *Nyt Byrum i Elmegade* vi arbejder på at gaden bliver en ny form for gade. Med gågade mellem Birkegade og Nørrebrogade, henblik på en permanent løsning i 2013. Der er en Borgergruppe / gadelaug i gaden, vi er med i gruppen
5. *Busslusen i Stengade*, nummerplader registreringerne med video skal gennemføres. Vi har aktivt støttet initiativgruppen for bevarelse af Busslusen i Stengade.
6. Der etableres *3. nye pladser i Guldbergsgade*, vi følger op på det der ikke blev implementeret.
7. Omlægning af *Sankt Hans Torv* nye plads foran Verdenskulturhuset. Den gennemkørende trafik på Nørre alle skal stoppes, i samarbejde med Verdenskulturhuset. Vi følger med i processen.
8. *Partikelforureningen i København* er over grænseværdierne mange steder. Vi skal sammen med gruppen: NOAH, Det Økologiske råd, Danmarks Naturfrednings forening, Dansk Cyklist Forbund KBH sikre at regeringen gør noget for at overholde grænseværdierne i 2013 gennem strammere Miljøzoner i København/Nørrebro og "betalingsring". 2013 er partikel år i EU.
9. *Københavns Delebiler*, vi støtter op om hvervning af medlemmer, så de forlader deres private biler, undersøger om vi kan lave et projekt der viser at der bliver 4 ledige parkeringspladser, når man placere en delebil.
10. *Rantzausgade* udlægges som 'strøggade'. Videre arbejde under områdeløft på Indre Nørrebro.
11. *Stefansgade* er en meget belastet gade hvor der er for meget gennemkørende trafik, med for høj hastighed, samtidig med at det er lokal strøggade, vi skal have trafiksikret gaden i 2013.
12. *Jagtvej* har for mange gennemkørende trafik, vi skal have for at få stoppet den gennemkørende trafik med en busluse., der skal etableres en borgergruppe i 2013.
13. *Nørrebro Delecykel* skal have nye cykler og de gamle skal vedligeholdelse. Desuden skal der laves ansøgninger, til trafikstyrelsen, første kvartal af 2013 om at bruge ladcykler til lokaltransport og digitaliseringen heraf, evt. som en udbygning af bycykler. Vi skal fortsætte arbejdet med at cykler kan bruges til lokal varetransport.
14. *Moving Line*. MP støtter gruppen omkring Moving Line med udvikling af projektet. Moving Line dækker det geografiske område mellem Jagtvej ad Struenseegade op til Folkets park og videre til søerne. Der er blevet udarbejdet et visionshæfte, som tager udgangspunkt i de forskellige interessenters visioner og ønsker for området. Videre arbejde under områdeløft på Indre Nørrebro
15. Information og dialog om trafikfordampning og bevise bedre sundhed heraf. De første trafiktællinger i forbindelse med trafikomlægningen på Indre del af Nørrebrogade dokumenterede at der var en del trafikfordampning ca. 10 %. Vi vil meget gerne have en trafiktælling når omlægningen af indre del af Nørrebrogade er endelig færdig, dette kan danne baggrund for projektet, Vi undersøger om vi kan få nogle studenter til at hjælpe med dette store projekt, hvis vi ikke finder nogle i det næste år skal vi prøve med WPI i 2013. Projekt periode hele 2013

De succeskriterier der er i **kursiv** er det Københavns Kommune TMF, der er drivkraften og MP understøtter disse processer med en kraftig miljøprofil

Succeskriterier 2013 – 14

1. *Nørrebrogade skal omlægges frem til 2015*, MP Understøtter miljøprocessen.
2. *Trængselskommission* rapport kommer til januar, MP Understøtter miljøprocessen.
3. *Bussluse i Mimersgade skal implementeres i 2013*. MP Understøtter miljøprocessen.
4. *Nyt Byrum i Elmegade permanent løsning i 2013*. MP Understøtter miljøprocessen.
5. *Busslusen i Stengade, genindføres*. MP Understøtter miljøprocessen..
6. *Der laves 3. nye pladser i Guldbergsgade*, MP Understøtter miljøprocessen.
7. Nye plads foran Verdenskulturhuset. MP Understøtter miljøprocessen.
8. *Partikelforureningen i København* skal overholdes, MP Understøtter miljøprocessen.
9. *Københavns Delebiler* skal udbygges yderligere. MP Understøtter miljøprocessen.
10. *Rantzausgade udlægges som 'strøggade'*. Arbejde sammen med områdeløft på Indre Nørrebro.
11. *Stefansgade bliver trafiksikret i 2013*. MP Understøtter miljøprocessen.
12. *Jagtvej* etableres en borgergruppe i 2013. MP Understøtter miljøprocessen.
13. *Nørrebro Delecykel* skal videreudvikles, MP Understøtter miljøprocessen.
14. Moving Line skal føres ud i livet, Arbejde sammen med områdeløft på Indre Nørrebro.
15. Information og dialog om trafikfordampning og bevise bedre sundhed heraf.

3. Organisation

Kommissorium for Lokaludvalg

- Støtte og udvikle det lokale miljøarbejde ved at inspirere og engagere borgere, virksomheder og organisationer i bydelen til aktivt at deltage i miljøprojekter, der samtænker miljø med det sociale, kultur, byplanlægning, økonomi og integration.
- Skabe lokal interesse og dialog om væsentlige miljøspørgsmål.
- Understøtte kommunens visioner og mål på miljøområdet via udvalgets miljøaktiviteter.
- Årligt tilrettelægge det lokale miljøarbejde ved at gennemføre egne miljøaktiviteter og/eller give økonomisk støtte til lokale miljøprojekter, f.eks. Miljøfondene.
- Arbejde for vedvarende forbedringer i det lokale miljø.
- Iværksætte aktiviteter, der gør det lettere for borgere, virksomheder og organisationer i bydelen at handle miljøbevidst og ressourcebesparende i hverdagen.
- Bidrage til udvalgte miljøprojekter og -kampagner i Københavns Kommune, som retter sig mod borgere, virksomheder og organisationer i bydelen, og bidrage til overholdelse af Københavns Kommunes forpligtelser vedrørende lokale miljøindsatser.
- Samarbejde med lokale miljøaktører i bydelen og på tværs af bydelene om fælles miljøtemaer, hvor lokaludvalgene finder det relevant.

Miljøfondenes opgaver i forhold til driftsstøtten

- Miljøfondene har jf. aftaler om driftsstøtte en række opgaver i forbindelse med modtagelse af driftsstøtte fra lokaludvalget. Herunder skal miljøfonden sørge for:
- At der årligt udarbejdes forslag til årsplan og budget for miljøarbejdet, for så vidt angår støttebeløbet.
- Sikre at årsplanen lever op til de forpligtelser for varetagelsen af det lokale miljøarbejde, som er beskrevet i "Kommissorium for Lokaludvalg".
- Sikre at årsplanen for miljøarbejdet bliver i implementering, herunder de aftalte aktiviteter.
- Sikre den løbende dialog med lokaludvalget om implementering af årsplanen og det lokale miljøarbejde.
- At der årligt udarbejdes årsberetning og regnskab for miljøarbejdet, for så vidt angår støttebeløbet.

Vi følger anbefalinger til udformning af hhv. årsplaner, budget, årsberetninger og regnskaber, således at kravene til økonomistyringen i forhold til kommunale midler bliver efterlevet.

Vi afsætter tid og resurser hertil, herunder udarbejdede af ansøgninger til puljemidler og dialog med sekretariatet, formandskab, lokaludvalgt og underudvalg.

4. Driftsbudget for 2013

Indtægtspost	Beløb i 2013 (2011 p/ l)
Driftsstilskud fra Nørrebro Lokaludvalg	650.000
I alt indtægter	650.000

Udgiftspost	Beløb i 2013 (2011 p/ l)
Lønomkostninger til centerleder (1 årsværk)	510.000
Overheat: Husleje/forsikringer/kontor/revisor mv.	140.000
I alt udgifter	650.000

MiljøPunkt Nørrebro har yderligere indtægter, for at kunne fastholde og udbygge det høje aktivitetsniveau, derfor er det fulde driftsbudget vedlagt denne aftale.

5. Aktivitetsbudget for 2013

Indsatsområde sidetal i planen	Aktivitet	Udgift i 2013
F: Side 3	Deltage i festivaler: Københavns Kommunes Miljøfestival 2013 Kvartersfesten i Guldbergsgade Festen i Haraldsgade	20.000
G: Side 3	Alle MP indsatsområder skal kunne findes i pressen. (Nørrebro Bladet, min.10. gange og national min. 2. gange)	50.000
H: Side 3	Netværksarbejdet/information/dialogen på Nørrebro og samarbejde med NLU og Københavns Kommune. • Nørrebro daglige tilbud om 'åbent hus rådgivning' til borgerne • Arbejdsplads til frivillige, der ønsker at igangsætte projekt min. 1 gang • Nørrebro Delecykel - ladcykler udlånes til borgere 250 gange	200.000
D: Side 7	Ladegårdsåen: • En bred og ambitiøs forundersøgelse af åbning af Ladegårdsåen • Foretræde eller dagsordenspunkt i Trængselskommissionen • Afholdelse af valgmøde om grøn byudvikling til kommunevalg13 • Ansøge minimum en stor fond om projektudvikling, med henblik på senere projektstøtte • 3 universitetsopgaver skal foreligge	90.000
E: Side 10	Cykelfremmere: 1. <i>Nørrebrogade skal omlægges frem til 2015,*</i> 2. <i>Trængselskommission rapport kommer til januar, *</i> 3. <i>Bussluse i Mimersgade skal impl. i 2013. *</i> 4. <i>Nyt Byrum i Elmegade permanent løsning i 2013. *</i> 5. <i>Busslusen i Stengade, genindføres. *</i> 6. <i>Der laves 3. nye pladser i Guldbergsgade, *</i> 7. <i>Nye plads foran Verdenskulturhuset.*</i> 8. <i>Partikelforureningen i København skal overholdes, *</i> 9. <i>Københavns Delebiler skal udbygges yderligere. *</i> 10. <i>Rantzausgade udlægges som 'strøggade'. **</i> 11. <i>Stefansgade bliver trafiksikret i 2013. *</i> 12. <i>Jagtvej etableres en borgergruppe i 2013. *</i> 13. <i>Nørrebro Delecykel skal videreudvikles, *</i> 14. <i>Moving Line skal føres ud i livet, **</i> 15. <i>Information og dialog om trafikfordampning og bevise bedre sundhed heraf. *</i>	290.000
Udgifter i alt		650.000

* MP Understøtter miljøprocessen. ** Arbejde sammen med områdeløft på Indre Nørrebro.

De succeskriterier der er i kursiv er det Københavns Kommune Tmf, der er drivkraften og MP understøtter disse processer med en kraftig miljøprofil. For hver aktivitet vil der ofte også blive udarbejdet en detaljeret projektplan og budget til projektlederens eget brug, som dog ikke behøver indgå i årsplanen.